

Memoria xustificativa do convenio de colaboración entre Augas de Galicia e o Concello de Boborás para a execución da actuación de "Renovación das redes de abastecemento, saneamento e pluviais na travesía de A Almuzara. Boborás (Ourense)", cofinanciado polo Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER) no marco do Plan Estratéxico da PAC 2023-2027

1. Antecedentes

O Concello de Boborás ten atribuídas competencias en materia de abastecemento de auga potable e de saneamento con base na Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, que nos seus artigos 25.2 c), 26.1 a) e 86.2 configura o abastecemento domiciliario de auga potable e o saneamento e a depuración de augas residuais como un servizo de competencia local, nos termos establecidos pola lexislación da Comunidade Autónoma.

Neste senso, o artigo 80.2 l) da Lei 5/1997, do 22 de xullo, reguladora da Administración local de Galicia, sinala como competencias atribuídas ás entidades locais o abastecemento de auga e o tratamento de augas residuais, delimitando a Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia o reparto competencial neste eido, resultando competencia das entidades locais, en materia de execución de obras, as que teñan por obxecto o abastecemento domiciliario de auga potable (artigo 5.1 a)) a rede de sumidoiros (artigo 5.1 b)), redes de distribución (artigo 27.2 c)), a execución de calquera obra no eido do saneamento e/ou a depuración que non teña sido declarada de interese público por algún dos medios do artigo 28 da Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia (artigos 27.2 a)) en relación co artigo 5.1 c)).

Ademais, o artigo 27.2 da citada Lei 9/2010, do 4 de novembro, establece a competencia das entidades locais en materia de elaboración e aprobación de proxectos de obras e execución de infraestruturas cando se trate de obras da súa competencia así como a explotación dos servizos da súa competencia.

Augas de Galicia, entidade creada pola Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia e regulada polo Decreto 32/2012, do 12 de xaneiro, polo que se aproba o seu Estatuto é unha entidade pública empresarial do sector público autonómico de Galicia, adscrita á Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, con personalidade xurídica propia e plena capacidade de obrar para o cumprimento dos seus fins, e constitúe o medio, xunto co resto de órganos que integran a Administración hidráulica de Galicia, a través do cal a Comunidade Autónoma de Galicia exerce as súas competencias en materia de augas e obras hidráulicas.

De acordo co establecido na Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, entre as competencias de Augas de Galicia en materia de abastecemento atópanse, con carácter xeral, a adopción de medidas que garantan o abastecemento aos municipios (artigo 31.1) e a supervisión das redes básicas de abastecemento en alta (artigo 31). En calquera caso, as competencias da Comunidade Autónoma de Galicia exerceranse sempre de conformidade co principio de garantía e eficacia na prestación do servizo público de abastecemento (artigo 3.1.f)).

En materia de saneamento, atópanse entre as competencias de Augas de Galicia, a ordenación administrativa e a planificación das obras hidráulicas non declaradas de interese xeral (artigo 4.1 a) e, de xeito concreto, no ámbito do saneamento e a depuración, correspóndelle a ordenación dos servizos de saneamento en alta (artigo 11.5 a) e a elaboración dos criterios de coordinación das actuacións das entidades locais (artigos 11.5 b) e 26.2 d), entre outras.

Pola súa parte, o artigo 17 da Lei 1/2022, do 12 de xullo, de mellora da xestión do ciclo integral da auga, establece que as administracións públicas titulares de infraestruturas e as administracións públicas responsables dos servizos relacionados coa xestión do ciclo integral da auga traballarán para conseguir, entre outros obxectivos xerais, os seguintes: a mellora e innovación na xestión do ciclo integral da auga e nas tecnoloxías aplicables para incrementar a eficiencia no uso e na protección dos recursos hídricos, coa utilización das mellores técnicas dispoñibles; a realización dos labores de mantemento e reparación axeitados para protexer as infraestruturas existentes e conservalas nas condicións óptimas para a prestación dos servizos; ou a reposición das infraestruturas vinculadas á xestión do ciclo integral da auga cando esgoten a súa vida útil.

O artigo 57 da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local e o 194 da Lei 5/1997, do 22 de xullo, da Administración local de Galicia determinan que a cooperación económica, técnica e administrativa entre a Administración Local e as Administracións do Estado e das Comunidades Autónomas, tanto en servizos locais como en asuntos de interese común, desenvolverase con carácter voluntario, baixo as formas e nos termos previstos nas leis, podendo ter lugar, en todo caso, mediante os convenios administrativos que subscriban.

Así mesmo, o artigo 30 da Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, establece un mandato xeral de colaboración entre administracións coa finalidade de acadar os obxectivos das políticas de abastecemento, saneamento e depuración, para o que dispón a celebración dos convenios precisos, sen prexuízo da utilización doutras posibles técnicas de colaboración.

2. Obxectivos que se pretenden

O convenio ten por obxecto establecer as condicións básicas para a colaboración entre Augas de Galicia e o Concello de Boborás que permitan acometer e incorporar ao patrimonio público municipal as obras para a execución da actuación "Renovación das redes de abastecemento, saneamento e pluvias na travesía de A Almuzara. Boborás (Ourense)", a súa posta en servizo, a súa explotación e a súa conservación e mantemento.

3. Necesidade de colaboración, razón de oportunidade e xustificación da non concorrencia.

As redes de abastecemento e saneamento na travesía de A Almuzara no Concello de Boborás teñen unha antigüidade superior aos 50 anos.

A maioría das tubaxes da rede de abastecemento están nun estado precario, presentando fisuras e gretas que provocan elevadas fugas e roturas frecuentes.

A tubaxe da rede de saneamento presenta numerosos danos como abertura de xuntas, atoamentos puntuais que provocan filtracións nas vivendas adxacentes, creando un problema de salubridade importante.

Na travesía de A Almuzara non existe rede de pluviais en ningún tramo, estando conectados os sumidoiros existentes coa rede de saneamento, o que provoca que a fosa séptica existente se someta a uns caudais moi superiores aos aconsellables.

Polo tanto, é necesario acometer as obras necesarias para renovar as redes de abastecemento, saneamento e pluviais na travesía de A Almuzara co fin de garantir un subministro de auga potable en calidade e cantidade suficiente e evitar problemas de salubridade nas vivendas da zona a consecuencia do deficiente funcionamento da rede de saneamento.

Así mesmo, no marco do Plan Estratéxico da Política Agraria Común (PEPAC) 2023-2027 de Galicia financiado polo Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER), Augas de Galicia encárgase da intervención 6872, "Inversións non produtivas en servizos básicos en zonas rurais", dirixida a fomentar os servizos de abastecemento, saneamento e depuración de augas.

As actuacións desenvólvense coa aprobación dos plans anuais de actuacións.

O 20.05.2026 a Dirección de Augas de Galicia aprobou o Plan de actuacións de Augas de Galicia para o ano 2026. Neste documento seleccionouse, entre outras, a actuación que nos ocupa, debendo neste momento suscribirse o convenio que se propón para a execución do financiamento europeo previsto.

Ante esta situación, as partes consideran necesario establecer unha fórmula coordinada para garantir o financiamento da citada actuación.

Polo exposto, estímase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular a colaboración de referencia, quedando o devandito convenio fóra do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, de 8 de novembro, de contratos do sector público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, de acordo co establecido no artigo 6 da antedita lei.

4. Estimación de custos e financiamento

O investimento total das actuacións obxecto deste convenio ascende a novecentos sesenta mil oitocentos corenta e cinco euros con vinte e nove céntimos (960.845,29 €), coa seguinte previsión inicial de anualidades de gasto:

Exercicio	Importe
2027	294.248,43
2028	588.496,86
2029	78.100,00
Total	960.845,29

Os gastos que se xeren en execución deste convenio terán o seguinte financiamento:

a) o concello achegará o 20% do custo total da actuación obxecto deste convenio que ascende a cento noventa e dous mil cento sesenta e nove euros con seis céntimos (192.169,06 €), segundo o calendario de pagos que se indica a continuación:

Ano	Importe
2027	58.849,69
2028	117.699,37
2029	15.620,00
Total	192.169,06

O concello realizará o pagamento das anualidades previstas no último trimestre de cada exercicio.

b) Augas de Galicia achegará o 80% do custo total da actuación obxecto deste convenio para as anualidades 2027, 2028 e 2029, que ascende a setecentos sesenta e oito mil seiscientos setenta e seis euros con vinte e tres céntimos (768.676,23 €), distribuído entre as modalidades 1510 (gasto non elixible) e 1020, 3020 e 4280 (gasto elixible), tal e como se indica nos apartados c) e d) seguintes.

c) o gasto non elixible será a suma dos gastos en concepto de imposto sobre o valor engadido (IVE), de taxa de dirección e inspección de obra e de taxa de dirección dos contratos de servizo en materia de augas e infraestruturas dos contratos e financiarase da seguinte forma:

Transferencia finalista do concello	192.169,06
FCA, canon de auga (1510)	1.281,23
Total do gasto non elixible	193.450,29

d) o gasto elixible, que supón un total de setecentos sesenta e sete mil trescentos noventa e cinco euros (767.395,00 €), será financiado pola Unión Europea mediante unha transferencia de capital da consellería á que estea adscrita Augas de Galicia, pola Xunta de Galicia e polo Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación, mediante transferencia de capital da consellería á que estea adscrita Augas de Galicia, do seguinte xeito:

- Pola Unión Europea a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER), nun 60%, no marco da intervención 6872_Investmentos en servizos básicos en zonas rurais, do Plan estratéxico da PAC 2023- 2027 (Subintervención 6872_05 Augas. Abastecemento e saneamento).
- Pola Xunta de Galicia nun 28 %.
- Polo Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación nun 12%.

ANOS	MOD 1020	MOD 3020	FEADER 4280	ELIXIBLE
2027	65.801,79	28.200,77	141.003,82	235.006,38
2028	131.603,58	56.401,53	282.007,66	470.012,77
2029	17.465,24	7.485,10	37.425,51	62.375,85
TOTAL	214.870,61	92.087,40	460.436,99	767.395,00

En todo caso, o concello asumirá o 20% do gasto definitivo derivado da execución dos contratos tramitados para a correcta execución das actuacións conveniadas (obra, asistencia técnica á dirección de obra, seguridade e saúde e todos aqueles que a dirección de obra nomeada considere necesarios para a súa correcta execución), incluídas as variacións económicas, á alza ou á baixa, orixinadas por modificacións (que inclúe a redacción de proxecto do modificado), revisións de prezos, liquidacións dos contratos ou posibles indemnizacións aos contratistas derivadas do cumprimento da vixente normativa sobre contratos do sector público.

Durante a execución do gasto, Augas de Galicia contabilizará o gasto na conta financeira 230 investimentos xestionados para outros entes públicos.

5. Vixencia do convenio

O convenio terá efectos desde a data da súa sinatura e estenderá a súa vixencia ata o 31.12.2030.

O prazo de vixencia ten en conta o prazo previsto para a entrega das obras e para a liquidación dos compromisos financeiros de acordo co establecido na disposición adicional 19ª da Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, incluíndo os prazos previstos na lexislación de contratos para a recepción e garantía das obras (artigo 243 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do Sector Público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, do 26 de febreiro de 2014) e os prazos previstos na lexislación orzamentaria de pagamento da certificación final das obras (artigo 58.3 do Texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, aprobado polo Decreto legislativo 1/1999, do 7 de outubro) e os prazos necesarios para a entrega das obras á entidade local.

O convenio poderá ser prorrogado previo acordo expreso das partes adoptado con anterioridade a súa finalización de acordo co establecido no artigo 49 da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público.

Consonte ao disposto no artigo 48.3 da Lei 40/2015, de 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público o convenio contribúe a mellorar a eficiencia da xestión pública, a facilitar a utilización conxunta de medios e servizos públicos e á realización de actividades de utilidade pública.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

O director de Augas de Galicia

Roi Fernández Añón

